

Eldens hemlighet

Hening Mankell

Lärohandledningen till Eldens hemlighet är gjord av Kalle Güettler, författare och skolbibliotekarie. Du finner den bredvid det här dokumentet. Eftersom handledningen har några år på nacken har vi uppdaterat och kompletterat med vissa uppgifter. Dessa uppdateringar hittar du i det här dokumentet.

Mycket nöje!

Önskar Christina Strömwall, Emelie Olofsson, Karin-Karuchka Kristiansen, Lena Nilsson Berg, Magdalena Harroft, Maria Bolmehag.

Innehåll

Komplettering till uppgifterna.....	3
Lgr11.....	3
Fakta om Moçambique.....	4
Uppdaterad litteraturlista.....	6

Komplettering till uppgifterna

Innan ni läser boken

Samtala om vad eleverna känner till om Henning Mankell? (<http://henningmankell.se/>)

Efter att ni har läst boken

Gör en tankekarta över eldens olika roller i berättelsen. Tankekartan kan göras med ord eller med bilder.

Lgr11

”Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen”

”Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen”

Fakta om Moçambique.

Moçambique på södra Afrikas östkust genomled frihetskrig från Portugal och ett blodigt inbördeskrig innan fred slöts 1992. Runt en miljon människor hade då mist livet. Landet har sedan haft relativt god ekonomisk utveckling och politisk stabilitet. En stor del av invånarna lever ändå fortfarande i stor fattigdom. Det socialistiska Frelimo som tog makten vid självständigheten styrde först i en enpartistat och har senare vunnit i fria val.

Moçambique är nästan dubbelt så stort som Sverige och breder ut sig längs den södra delen av Afrikas östkust.

Den etniska och språkliga mångfalden är stor i Moçambique. Av ett tiotal folkgrupper i landet är makua-lomwe i norr störst och utgör ungefär 40 procent av befolkningen. Näst störst är tsongafolket i söder. En annan stor grupp i syd är shona, som är majoritetsfolk i grannlandet Zimbabwe. Alla de tre största folkgrupperna är bantufolk.

Överlag präglas förhållandet mellan grupperna av tolerans. Även om mångfalden har försvårat landets sammanhållning har etniska motsättningar inte varit någon huvudorsak till inrikespolitiska konflikter.

Befolkningen uppgår till ca 24 milj (2011) och förväntad livslängd är ca 51 år för kvinnor och 49 år för män.

Tre år före Moçambiques frigörelse från kolonialmakten Portugal 1975 gick färre än en tredjedel av kolonins barn i skolan. 1979, då den marxistiska Frelimoregimen styrte i fyra år, hade andelen ökat till över hälften. Inbördeskriget mellan Frelimoregimen och Renamo-gerillan (ca 1980-1994) drabbade dock skolväsendet hårt. Hälften av landets skolor förstördes eller tvingades slå igen på grund av gerillaattacker. Många lärare mördades och 1995 gick åter bara vart tredje barn i skolan.

Sedan den politiska situationen stabiliserats från mitten av 1990-talet har grundutbildningen förbättrats och fler barn får numera en chans att gå i skolan. 2008 gick två tredjedelar av barnen i grundskolans första årskurser.

Moçambiques president har stora maktbefogenheter, och är både stats- och regeringschef. Landet har flerpartisystem, men regeringspartiet Frelimo har styr sedan självständigheten från kolonialmakten Portugal 1975. Det har lett till att makten i praktiken ligger hos en politisk elit inom Frelimo. Det har skapat förbittring bland Frelimos motståndare inom det största oppositionspartiet, Renamo. Såväl inom rättsväsendet som samhället i stort är korruptionen utbredd, och polisen anklagas för att använda alltför mycket våld vid gripanden och i häktena.

Moçambique styrs sedan 1975 av det socialistiska partiet **Moçambiques befrielsefront (Frelimo)**. 2005 tillträdde Frelimoleadaren Armando Guebuza presidentposten och har därefter stärkt regeringspartiets grepp om makten. Frelimo och statsapparaten har alltmer vuxit samman, demokratins utrymme har minskat och politisk korruption frodas. I president- och parlamentsvalen 2009 vann Guebuza och Frelimo övertygande segrar, tack vare ett starkt stöd på landsbygden. I huvudstaden Maputo har dock regimen mötts av våldsamma protester mot prishöjningar på bröd och bränsle.

Inom regeringspartiet har president Guebuzas inflytande ökat, och den öppna politiska samhällsdebatten har dämpats. Guebuzas växande kontroll över Frelimo har tillkommit med stöd av säkerhetstjänsten.

Anklagelser om korruption inom Frelimos politiska elit är vanligt förekommande. Chefen för landets antikorrupsionsbyrå avskedades 2005 efter att ha genomfört en rad utredningar riktade mot höga statstjänstemän med nära band till Frelimo. Det finns uppgifter om att hon dessförinnan hade tvingats lägga ner flera utredningar och att hon hade utsatts för mordförsök. Rättsväsendet skördade dock en framgång i februari 2010 när en före detta transportminister dömdes till ett långt fängelsestraff för förskingring av statliga medel.

Moçambiques ekonomi har förbättrats sedan krigsslutet 1994 och andelen fattiga i befolkningen minskade från 69 procent 1997 till 54 procent 2008. Men fortfarande lever alltså över hälften av moçambikierna i fattigdom. Skillnaderna mellan stad och landsbygd är stora. De fattigaste moçambikierna bor på landet, medan nästan alla investeringar är koncentrerade till huvudstaden Maputo

Det beräknas att en halv miljon barn blev föräldralösa eller skiljdes från sina föräldrar under inbördeskriget. Många av dem flydde till Maputo och andra städer, där de har försörjt sig på stölder och försäljning. I Maputo finns tusentals gatubarn. Många av dem misshandlas av polis eller utsätts för sexuellt våld. Barnprostitution förekommer och det finns rapporter om handel med barn för prostitution i Sydafrika och Swaziland.

2013-12-03

Uppdaterad litteraturlista.

Hcg

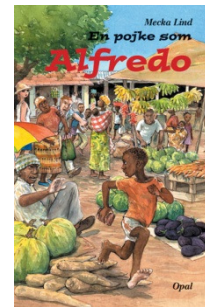
Ellis, Deborah, Den osynliga flickan

Ellis, Deborah, Vägen till himlen

Lind, Mecka, En pojke som Alfredo

Zak, Monica, Alex Dogboy

Zak, Monica, Pojken som levde med strutsar

uHc/uHce

Doherty, Berlie, Abela

Ellis, Deborah, Parvanas vandring

Güettler, Kalle, Du är i mitt blod (Lättläst)

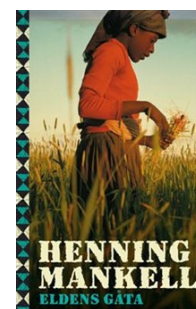
Lundström, Janne, Den dödes dotter

Lundström, Janne, Flickan som var vacker i onödan

Mankell, Henning, Eldens gåta

Mankell, Henning, Eldens vrede

Naidoo, Beverley, På andra sidan sanningen

Wahldén, Christina, I gryningen tror jag att mamma ska väcka mig

Wahldén, Christina, Min systers dotter har många pappor

Zak, Monica, Jag är en pojke med tur (Lättläst)

Zak, Monica, Kasta syra (Lättläst)

